

SZEGEDI EGYETEM

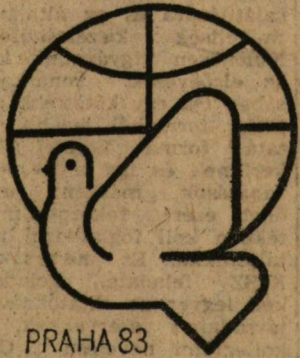
A SZEGEDI FELSOÓKTATÁSI
INTÉZMÉNYEK LAPJA

XXI. évfolyam

10. szám 1983. szeptember 10.

Ára: 1,80

Mit gondol a szembenálló?

„A békéért, az életért az atomháború ellen” címmel június 21–26 között rendezték Prágában a háborúellenes erők világtalálkozóját. A béke-világtalálkozó keretében június 23–26 között a találkozón résztvevő ifjúsági szervezetek és békemozgalmak képviselőinek külön rendezvényként Ifjúsági és Diák Békefalut hoztak létre. Magyarországról 16 fiatal utazott a találkozóra, közöttük Pálinkó István, a JATE KISZ-titkár helyettese. La-punkat ő tájékoztatta a világtalálkozó eseményeiről.

— A magyarok delegációjában a KISZ KB, az Országos Béketanács küldöttei, 2-2 egyetemista és tolmács vett részt — kezdte beszélgetésünket Pálinkó István. Vezetőnk Emőd Péter volt, a KISZ KB agit-prop osztályának vezetője.

— Kik vettek részt a világtalálkozón, milyen szervezetek képviselték magukat Prágában?

— Parlamenti képviselők, tudósok, egyházi személyiségek, diákszervezetek küldöttei több szekcióban cserélhették ki véleményüket a békéről. Az oktatással foglalkozók, az orvosok, a nők, a szakszervezetek küldöttei, az újságírók, a parlamenti képviselők, a kulturális terület munkásai, a közép-szintű igazgatás dolgozói, a tudósok, a papok és az ifjúság egy-egy szekcióba tömörülve vitatkoztak, beszélgettek. Az ifjúsági szekció több csoportra oszlott, így foglalkozott a fiatalasszonyok, a gyermekszervezetek, a tömegtájékoztatás, a diákság és a béke kapcsolatával — ez utóbbit vettem részt —, illetve a békére nevelés, valamint az ifjúság munkanélkülisége és a fegyverkezés kérdésével.

— Milyen új formájával ismerkedtek meg a háborúellenes tiltakozásnak?

— A békemenet, a demonstráció, a békevonat és az aláírásgyűjtés jól ismert „módszerén” kívül csak egy újsággal szolgáltunk számunkra. Nyugat-Európában az

amerikai rakéták telepítése ellen úgy tiltakoznak, hogy előbb egy-egy házra, majd kerületre, negyedre, végül az egész városra kipingálják: „atomfegyvermentes övezet”.

— Milyen programokon vettek részt?

— A szekciósüléseken úgynevezett békediálógus folyt, ha arról kijött valaki, beme-hetett a non-stop „üzemelő” plenáris ülésre. Szakértők tartottak előadást a fegyverkezés veszélyéről, így hallhattunk például NATO-tábornokot is. Volt szolidaritási fórum a kultúrpalotában és résztvettünk a Békevilágtalálkozón. Aki akarta, lefuthatta a békemérföldet (1983 méter). Ezen kívül kulturális műsorokkal szolgáltak a rendezők. Egyik délután a magyar delegáció vezetője, Pozsgay Imre kilátogatott a Békefaluba, ahol több órá-s kötetlen beszélgetés zajlott. Pozsgay elvtárs fölhitte a figyelmünket arra, hogy lassan nem a kelet-nyugat konfliktusra, hanem inkább az észak-dél ellentétre, tehát a fejlett országok és a harmadik világ szembenállására terelődik a fő hangsúly. India például hatalmas energiabázissal rendelkezik, amit ha a fegyverkezésre fordítanak, óriási veszélyt jelenthet a világ számára. Durván fogalmazva: az éhező milliók-nak mindegy, hogy az atom-bomba vagy a koplalás öli meg őket. És ha ilyen tömeg befolyásolhatja a kormány-politikát, akkor nagyon veszélyes lehet a világ ingatag békéjére.

— Elfogadott-e valamilyen akcióprogramot a fiatalok találkozója?

— Csak egy felhívás készült, akcióprogramot nem fogadtunk el, de nem is ez volt a cél, hanem az, hogy a párbeszéd lehetőségét megteremtsek.

— És személy szerint: te milyen feladatokat tűzöl ki a békészerető erők számára?

— A folyamatos párbeszéd-külön kívül nekem sincs jobb ötletem. Nyugaton maximum a közvélemény ereje a kényszerítő ki, hogy ne

telepítsenek több rakétát. Európában, keleten pedig a kormánypolitika. Érdekes egyébként, hogy a béketalálkozó bal-balközép jellegű volt. Az pedig meglepett, hogy a nyugatról érkezettek is többnyire az USA felelősségét hangoztatták, holott mi tőlük az egyenlő felelősség elvének meghirdetését vártuk.

— Kaptatok-e választ arra a furcsa jelenségre, hogy a világon mindenütt a béke págyának hangját lehet hallani, és ezzel egyidőben egyre erősebb a fegyverkezés, egyre fagyosabb lesz a hidegháborús légkör?

— Sajnos egyikünk sem vett részt a munkanélküli fiatalokkal foglalkozó szekció munkájában. Szerintem valahol ott kellene kapizsgálni: a gazdasági potenciál nagy része a fegyverkezésben van, óriási jelentőségűek a kapitalista gazdaság számára az ott teremtett munkahelyek. Igaz, hogy nagy az állami kiadás, de az adózó töké jól megél a fegyverkezési kon-juktúrán. És nem szabad elfeledni a versengéssel kiero-szokott gazdasági nyomást sem. Egyébként mindig is arra voltam kíváncsi, így most is, hogy azok a fiatalok, akik diákként erősen béke-pártiak, később melyik oldal-ra állnak? Kiderült, senki nem akar háborút, de mi lesz középszinten és még magas-sabb szinten? A fegyverkezés mai állapotát tekintve nem számíthatunk lövészárók-háborúra, nem lesz frontba-rátság, fényképmutogatás. Nem tudjuk meg, hogy akkor mit gondol a szembenálló. Ezért kell most megadni a párbeszéd lehetőségét. Véle-ményem szerint ezt a célt mindenképpen elérte a prágai világtalálkozó.

DLUSZTUS IMRE

Igy búcsúztunk a bölcsészkartól

Az alábbi gondolatok az elmúlt tanév végét idézik, de így tanév elején sem tanulság nélkül valók. A volt ötdéveseket ért ki-sebb-nagyobb bosszúsá-gokról lesz szó, amelyek egy kevés körültekintéssel elkerülhetők lettek volna, s talán más évfolyamok-kal nem fog megismét-lődni.

Volt valamikor a balla-gás, ennek helyébe lépett néhány évvel ezelőtt a bölcsészkaron az esti ösztálalkozó az újszegedi menzán. A változással csökkentek a hallgatók ballagási költségei és tel-jesen eltűnt a búcsúzás meghittsége. Az eddig leg-rasszabbul szervezett esti beszélgetés kétségtelenül nekünk jutott. Esetleg a mi évfolyamunkat is meg lehetett volna kér-dezni, hogy mikor legyen a rendezvény. Így nem fordulhatott volna elő, hogy pont azon az estén búcsúzkodunk, amikor két társunk épp a saját eskü-vőjével van elfoglalva és barátaink körül is jóné-hányan velük tartanak. S ha már rendezték az alsóbb évesek egy ilyen estét a számunkra, talán arról minden ötdévest értesíteni kellett volna, nem a szájhangománra hagyatkozva, hanem, mondjuk egy icike-pirike sokszorosított cetlin. Szí-vesen találkoztunk volna ezen az estén volt tanára-

inkkal (talán ők is velünk), de a híradólánc-cal való összetrombitálá-sunk az ő meghívásukat már lehetetlenné tette. Emlékszem olyan, évekk-el ezelőtti május esté-re, ami-kor éjjel kettőkor sem lehetett kidobni a menzá-ról a búcsúzkodókat. Mi igazán korán távoztunk. Ezért nem lehet ránk panas-z.

A másik kritikus pont az államvizsga volt. Ezt a magyar szakosoknál me-gelőzte egy felesleges huza-vona. Mert ma már tán mindenki belátja, hogy értelmetlen volt azon bír-közt, hogy bent lehetnek-e gimnáziumi nyelvtan-könyvek a tételek kidol-gozásakor avagy sem? Született egy rekord is: 65 órával az államvizsgák megkezdése előtt eddig aligha tartottak felkészü-lési tájékoztatót. Nekünk igen. Történelemből. Itt a fő tanulság az lett volna, hogy próbáljunk meg a szemben álló államvizs-gáztató szája ize szerint beszélni. A hátralévő rövid idő alatt nem min-denkinek sikerült az át-állás. Valóban: hogyan készüljünk az államvizs-gára? Erre még kezünk-ben az oklevéllel sem tudunk válaszolni. Akadt módszertanos, aki mód-szertani-elméleti felké-szültségünket igyekezett próbára tenni a gyakorlat-tól messze elrugaskodott

kérdéseivel. S volt, aki a szaktárgyi anyagot szigo-rított szigorlati szinten kérdezte. Mi is hát az államvizsga? Jó lenne talán ezen a kérdésen el-gondolkodni, hátha nem is olyan egyértelmű a válasz!

Túl az utolsó próbatéte-len, azt hittük, már csak a diplomaátadás követke-zik. Tévedtünk. Be kellett szerezniünk több mint fél-tucat igazolást a könyvtá-raktól. Valamennyi kis és nagy könyvtártól, amivel öt év alatt kapcsolatba kerültünk ha valóban beiratkoztunk, ha nem. Ugyebár vizsgaidőszak vége felé vagy bent ülnek még a tanszéki könyvtá-rok a helyükön, vagy nem. (Általában az utóbbi a jellemző!) A magyar irodalmi és a magyar nyelvészeti tanszéki könyvtárak egyszerű mód-szerre találtak. Ők össze-írták a dékáni hivatalnak, hogy a végzősök közül náluk még kinek van tar-tozása. Ezt az ésszerű, papírtakarékosabb megol-dást kellene követni!

S a legvégén, végső bú-csúként részesei lehetünk egy bensőséges hangulatú, egyszerű, szőrvágóktól mentes diplomaosztó ün-nepségnek dr. Serfőző Lajos kari dékánnak és Herizi Ottó évfolyamtár-sunknak igaz szavaival. Köszönet érte.

BÖLE ISTVÁN

Ösztöndíjak kifizetése

A József Attila Tudomány-egyetem Rectori Hivatala értesíti a hallgatókat, hogy az 1983/84-es tanév első félévében esedékes ösztöndíjakat a következő időpontokban fizeti ki:

az 1983. IX. havi ösztöndíjat 1983. október 12-én, a X. havi ösztöndíjat 1983. október 19-én, a XI. havi ösztöndíjat 1983. október 25-én, a XII. havi ösztöndíjat 1983. november 25-én, az 1984. I. havi ösztöndíjat 1983. december 21-én.

A Rectori Hivatal felhívja a hallgatók figyelmét arra is, hogy a művelődési miniszte-rum — a Magyar Kommu-nista Ifjúsági Szövetséggel egyetértésben — az 1983/84-es tanévben a következő módosításokat teszi lehetővé

az ösztöndíjak illetve a pénz-beli szociális támogatások el-osztásánál: a támogatásra szolgáló pénzügyi keret meg-állapításánál a vidéki hallga-tókat 3400 Ft helyett 3600 Ft egy főre jutó családi jövede-lemig, a helyben lakó hallga-tókat pedig 2600 Ft helyett 2800 Ft egy főre jutó jövede-lemmel kell számításba venni. A 106/1983. (MK. 5.) MM számú utasítás szerint SZET—ESZET-hallgatók pénzbeli szociális támogatás, keretszámítás és egyéni odaitelés szempontjából a többi nappali tagozatos hall-gatóval azonos elbírálás alá tartoznak. Az egyéni pénzbeli szociális támogatás összegé-nek felső határa: vidéki hall-gatók részére 4200 Ft, hely-

ben lakók részére 3400 Ft. (Legfeljebb azonban olyan összegű pénzbeli szoc. támo-gatást lehet a hallgató ré-szére megállapítani, amely a jövedelemigazolás szerint egy főre jutó családi jövedelmét ezekre az összegekre egészíti ki.) Az általános és kiemelt ösztöndíjak megállapításának módszere nem változik, mó-dosul azonban az egy hallga-tóra — tanulmányi eredmé-nye alapján — tervezhető havi Ft-keret; a 4,00—5,00 tanulmányi eredmény alapján 550 Ft-ról 600 Ft-ra, a 3,51—3,99 350 Ft-ról 400 Ft-ra, 3,00—3,50 350 Ft-ról 400 Ft-ra; továbbá az ösztöndíjra jogosult hallgatólétszáma-ra számítható összeg 520 Ft-ról 600 Ft-ra emelkedik.

EFO-tábor Szarvason

Július 2—8. között, Szarva-son tartották meg a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztá-lyának szokásos nyári felké-sztítő táborát. A DATE Mező-gazdasági Főiskolai Kar ki-tűnő házigazdának bizonyult, amit, persze, elősegített a Körös-parti, kellemes kör-nyezet is.

Ami a programot illeti: el-sősorban tájékoztató jellegű volt. Szandner Iván, a KISZ KB titkára a KISZ-munka aktuális kérdéseiről szölvá több olyan probléma megol-dási lehetőségéről számolt be, amelyek az ifjúsági par-lamenteken szinte mindenütt felvetődtek. Így például meg-tudhattuk, hogy a pedagógu-sok és orvosok esetében, várhatóan az év végéig mó-dosítják a pályázati rendszer jogszabályát. Úgy tűnik, hogy 1983 őszétől vagy 1984-től, mondta a KISZ KB titkára, az egyetemista hölgyek is részesülhetnek gyes-ben, s természetesen, megfelelő idő-re tanulmányi halasztást is kapnak. Bár a hallgatói jog-vizony rendezése nem sike-rült (sajnos, csak 1985—86 körül várható napirendre

tűzése), azt a KISZ KB el-érte, hogy ezentúl az egyete-mi hallgató önmagáért is vállalhasson anyagi felelő-séget. A Népköztársasági ösztöndíjra jelentkezők név-sorát a továbbiakban a KISZ nem fogja szelektálni, csupán rangsorolni, s így küldi tovább a főhatósághoz. Szó esett az ősi rendkívüli ifjú-sági parlamentről (várhatóan október 7—9-én rendezik meg ezeket), ahol a felsőok-tatás távlati fejlesztési ter-venek megvitatására kerül sor.

A négynapos program során tájékoztató hangzott el a fejlesztési terv koncepció-járól, hallhattunk előadást, többek közt az alternatív társadalmi mozgalmakról, s óriási érdeklődés mellett sor került Pozsgay Imre előadá-sára, aktuális belpolitikai kérdésekről.

A közös programon kívül egyetem- és főiskolafüpusok szerint alakult szekciókban is folyt a munka —, külön öröm volt számunkra, hogy az üzemi lapok szakosztá-lyán belül önálló egységként nemrégiben megalakult egye-

temi újságírók tagozata mint ilyen külön szekció lehetett jelen a táborban.

Tíz-tizenkét egyetemi lap képviselői jöttek össze, s el-mondható, hogy valóban hasznos volt számunkra e néhány szekciófoglalkozás, mindenekelőtt egymás tüze-tesebb megismerésének szempontjából. A megbeszélése-ken a jelenlévő újságírók megvitatták a Tagozat egye-lőre még csupán főbb vona-laiban elkészült jövő évi munkatervét. (A Vezetőség jelenleg ideiglenes, október-ben kerül sor a választásra). Ezek között kiemelt helyen szerepel a kari lapok „újság-íróival” való rendszeres fog-lalkozás vagy a nemzetközi kapcsolatok felvétele. Hama-rosan felmérés készül az egyetemi újságírók helyzeté-ről (erről lapunkban majd tájékoztatjuk az érdeklődő-ket).

A program véleményezését is kérve az egyetemi újsá-gírók megbeszélést folytattak a KISZ KB jelenlévő veze-tőivel.

(— bell —)

KISZ-vezetőképző a JATE-n

A József Attila Tudomány-egyetem KISZ-bizottsága idén szeptember 2—6 között tar-totta meg vezetőképző tá-borát Balatonfenyvesen. A KB EFT tagja és a tudó-snégy napos felkészítőn a há-rom kar és az OD KISZ-ve-zetői több előadást hallgat-tak meg aktuális egyetem-po-litikai és ifjúságpolitikai té-makörben, valamint szekció-üléseken vettek részt.

A meghívott előadók kö-zött volt többek közt Szand-ner Iván, a KISZ KB titká-ra, Nahalka István, a KISZ KB EFT tagja és a tudó-snégy napos felkészítőn a há-rom kar és az OD KISZ-ve-zetői több előadást hallgat-tak meg aktuális egyetem-po-litikai és ifjúságpolitikai té-makörben, valamint szekció-üléseken vettek részt.

A résztvevők hallhattak aktuális külpolitikai tájéko-ztatót is, megvitatták az idő-szerű katonapolitikai béke-mozgalmi kérdéseket. A tá-bort meglátogatták a karok oktatási dékánhelyettesei is. (A vezetőképző tábor munkájáról részletesen la-punk következő szeptember 23-i számában tudósítunk.)